

Elhunyt dr. Ágai Dezső

Nyolcvanegy éves korában elhunyt dr. Ágai Dezső, a munkásmozgalom régi saegeti harcosa, akit közéleti tevékenységéért a Szocialista Hazáért Erdemrenddel és a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremmel tüntettek ki. 1921 óta tagja a pártnak, akkor még egyetemista volt. Réssit vett Szegeden a Vörös Segély szervezésében, a mint ügyvéd, védelmet nyújtott a perbe fogott kommunistáknak, 1944-ben Auschwitzba internálták.

A felszabadulás után tovább folytatta tevékenységét a munkásmozgalomban. A József Attila Tudományegyetem állam- és jogtudományi karán az államigazgatási és pénzügyi jogi tanszék vezetője volt, és aktív tagja az egyetemi pártalapszervezetnek.

Temetése január 4-én, Vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a szegedi Belvárosi temető ravatalozójából.

Új ismeretterjesztő műsorok a tv-ben

Újajta tájékoztató műsorokat vizs képernyőre az új esztendőben a televízió köz-művelődési főosztálya. A mindennapi élet kérdéseivel foglalkozó sorozatot ígér a Prizma, amely a nézők kérdéseire épülő, stúdióbeli, közvetítőkocsis és filmrpor-tokat kombináló, élő adás-ban sugározott magazin. Al-laladó témakörök között meg-találhatók a családi élet egész-ségügyi kérdései, a földraj-zsi, a történelmi ismeretek, a jogi tanácsok vagy a nyelv-művelés kulisszatitkai. Az lthron című sorozat hazánk hat táját mutatja be: Deb-recen, Győr, Pécs, Sárospá-tak, Szeged, a Balaton és környéke nevezetességeit a tájegység néves személyisé-geinek közreműködésével is-merhetik meg a nézők.

Változások sodrában cím-mel hatrészes dokumentum-film készült el. Az alkotás a hagyományosan gazdálkodók, az ingázók, a munkásszállá-son élők, az iparszerű me-zőgazdaságban dolgozók, a „visszaigyezkvők”, valamint a vegyes családok életén ke-resztül mutatja be a magyar társadalom szerkezeti átalá-kulását.

Ugyancsak hatrészes sofo-zat kerül a képernyőre Ami mindnyájunkat legjobban ér-dekel címmel. Az adások az emberi agy és a lelki „mű-ködések” összefüggéseivel foglalkoznak — az érzékelés, az értelem, az ösztönök, a tanulás és a tapasztalatszer-zés, az emlékezés, a tudat és az alvás biológiai alap-jait tárgyalva. Az előadó szerepét Adám György aka-démikus vállalta. (MTI)

A dolgozók védelmében

Harminc esztendeje minisz-tertanácsi rendelet biza a szakszervezetekre a dolgozók egészségének, testi épsége-nek védelmét, a munkavé-delmi felügyeletet. Hogyan tették eleget a feladatnak a szakszervezeti érdekképvise-lét tisztségviselői, társadalmi munkásai? — erről kérdez-tük Vincze Józsefet, az SZMT munkavédelmi osz-tálya főfelügyelőjét.

— A munkások egészségé-nek védelme szép és fontos munka, a szocializmust építő társadalomban politikai kérdésként kell kezelni. Az elmúlt három évtized alatt új ipari üzemek egész sora jött létre. A mezőgazdaság-ban kialakultak és megho-nosodtak az iparszerű és zárt termelési eljárások. A megye dolgozóinak életkö-rülményeivel együtt fejlő-dött az üzemek termelési kultúrája, biztonságtechni-kai, üzemegészségügyi és szociális ellátottsága. Növe-kedett az üzemi szakszerve-zeti szervek jogköre. 1963-ban munkáltatók és a munka-védelmi szabályzatokat, munkavédelmi ügyrendeket. A fejlődésben három egy-máshoz szorosan kapcsolódó szakasz különböztethetünk meg.

Az első szakasz a hatva-nas évek közepéig tartott. A munkavédelmi felügyelet az követelményt állította a munkahelyek elé, hogy min-dentüzt teremtsék meg a leg-alapvetőbb biztonságttechni-kai, üzemegészségügyi és szociális feltételeket. A gy-a-korlatban ez azt jelentette, hogy minden berendezést el-kellett látni védőburkolattal, a dolgozók számára pedig biztosítani kellett az öltöz-ködési, tisztálkodási feltéte-leket.

A hatvanas évek közepé-től magasabbra emeltük a mérteét. A veszélyesebb be-berendezésekre teljesen zárt védőburkolatot szereltettünk. A vasipari sájtológépek pél-dául korábban gyakran okoz-tak csúszkálós baleseteket. Elrendeltük, hogy a védő-felszerelések álljanak kény-szerkapcsolatban az indító-berendezésekkel. A dolgozók akaratától függetlenül vé-delmet nyújtó berendezések kialakítását és tömeges al-kalmazását írtuk elő a vas-és faipari forgácsoló beren-dezéseknel, textilipari cent-rifugáknál. A mezőgazdaság-ban számos halálos baleset származott traktorborulásból. Szorgalmaztuk a traktorok vezetőfülkéivel, majd bizon-tossági kerettel való felszerelését. Sürgettük a korszerű anyagmozgató berendezések

alkalmazását a nehéz fizikai munka megkönnyítésére.

— Hogyan dolgozik a mun-kavédelmi felügyelet?

— A hivatásos munkavé-delmi felügyelőkön kívül tár-sadalmi aktivisták hálózata működik az ipari és mező-gazdasági üzemekben. To-vábbfejlesztettük a korábbi mozgósító módszereinket — munkavédelmi heteket, ver-senyeket, munkavédelmi ör-ségeket — tökéletesítettük, új formákkal gazdagítottuk őket. A szocialista brigádok vállalaibaiban ma már hely-lyet kap a munkavédelmi előírások betartása, a dolgo-zókban egyre inkább tudat-sul az egészségromlás megelőzésének jelentősége. Az eredmények ellenére még nem mindenütt tudnak élni lehetőségeikkel a munkavé-delem társadalmi aktivistái. Szakképzettségükön is akad fejlesztési való.

— Mivel bizonyították, hogy valóban eredményes ez a munka?

— A legfontosabb mérce talán az üzemi balesetek számának alakulása. A he-gyedik ötéves terv idején évente átlag 20 halálos üzemi baleset történt a megyé-ben, az ötödik ötéves terv időszakában 13. Ez jobb az országos átlagnál.

— Gyertelmű az össze-függés a baleseti statisztika és a munkavédelmi tevé-kenység között? Nem lehet véletlen a számok alakulása?

— Rendszeresen, folyama-tosan ellenőrizzük az üze-meket. Az elmúlt tíz évben 5 ezer 989 ellenőrzést végez-tünk, közel ennyi alkalom-mal tettünk munkavédelmi intézkedést. 690 esetben kénytelenek voltunk a köz-vetlen veszélyre való tekin-tettel leállítani, leállíttatni gépeket, berendezéseket. Az alapvető munkavédelmi elő-írások megsértése miatt 265 esetben bírságotlunk.

— Hogyan fogadják a ve-zetőket az intézkedések?

— Az 6 megértésüknek, együttműködésüknek is kö-szönhető, hogy megnyitnak jelentősen csökkent az ötö-dik ötéves terv során a ha-lálos üzemi balesetek száma.

— Hogyan tovább?

— Fokozatosan változnak a veszélyes tényezők. Egészen új egészségi ártalmak kelet-keznek bizonyos anyagoknak a környezetre gyakorolt ká-roso hatásából, más veszé-lyek magasabb szinten újra-termelődnék. A fejlődés új feladatokat elé állítja a mun-kavédelmet is. Ezek keretét a jövőben bővíteni kell. A 47/1979-es minisztertanácsi rendeletben, a SZOT-plénium 1978 novemberében elfoga-

dott határozataiban, vala-mint a közeljövőben kiadás-ra kerülő miniszteri rende-letekben. A munkavédelmi-nek nő a jelentősége. A jö-vőben sem szabad a szüksé-gesnél nagyobb türelmet tá-núsítani munkavédelmi kér-deésekben, különösen akkor nem, ha megoldásuk jöfor-mán pénzbesem kerül. Gon-dolok a dolgozók megfelelő oktatására, a rendszeres munkavédelmi szemlékre, a balesetek pontos kivizsgálá-sára, az üzemi rend és tisz-taság fenntartására.

— Hogyan foglalná össze a szakszervezeti munkavé-delem fő feladatait?

— Továbbra is küzdenünk kell a meg meglevő régi ve-szélyek, korszerűtlen védő-berendezések, a nehéz fiz-i-kai munka felszámolásáért. Ki kell küszöbölni az új ha-tások, a monotonia, a magas zajszint, a vibrációs ártalom, az egyoldalú és pszichés ter-hezés, a vegyi és sugárha-tások okozta károsodásokat. Fel kell használni a munka-védelmi tudomány és más társadalomtudományok, az ergonómiai, a munkapszi-chológiai és munkaszocioló-giai kutatások eredményeit.

— Nem látja ez a jelen-legi gazdasági helyzetben?

— Semmiképpen sem. A fáférdfutasok mellett elsősor-ban azt kell vizsgálni, hogy a megített intézkedések há-tására hány dolgozónak, mily-en területen és milyen mértékben váltak jobba a munkakörülményei. Nem fo-gadható el az a mostanában gyákran hangoztatott véle-mény, hogy a munkavédel-mi előírások túlzottan szigo-rú követelményeket támasz-tanak. A hatodik ötéves tervben meg kell tartani legalább a jelenlegi munka-védelmi körülményeket ott, ahol nem várható a techno-lógia közeli változása. Az új üzemi körülmények maradektalanul biztosítani kell a biztonsá-g-technikai előírások betartá-sát. Ismertetni, tudatosítani kell a munkavédelemmel kapcsolatos rendeleteket, hozzá kell fogni a munka-védelmi szabályzat átdolgo-zásához, a gépek karbantar-tási utasításainak elkészíté-séhez, a munkavédelmi ügy-rendek korszerűsítéséhez. Nekünk minden dolgozó éle-te, testi épsége fontos. Vé-delmükben még szervezet-tebben, célratörőbben kell dolgozunk a jövőben. Ezek-nek a feladatoknak a végre-hajtásához a gazdasági ve-zetők és a szakszervezet na-gyon szoros együttműködé-sére van szükség.

T. I.

Óévbúcsúztató a rádióban

Aktuális, politikai témájú műsorról lepi meg a szil-veszteterező hallgatókat a rá-dió kabarérovata. Az 5 óras program Marton Frigyes ve-zetésével állt össze, és sze-repel benne a Kabarészin-ház egész stábjá. A szövi-vők ezúttal Bodrogi Gyula és Verebes István.

Nosztalgia-összeállítás nyitja az óévet búcsúztató műsört: a Kabarészinház múzeumi perceihez régi szilveszteri műsorokból Ka-pocsy Miklós válogatott hang-felvételről, megszólalnak az egykori kabaréműsorok olyan egyéniségei, mint Be-nedek Tibor, Darvas Szi-lárd, Herczeg Jenő, vagy a két Latabár.

A Rádió Karinty Szinpa-da a Közhasznosági huzut-ságokat eleveníti fel.

Vissza-visszatérő téma a sport: Egy kis olimpia — egy kis szex címmel Hege-dűs Csaba és Péterfi Pál, illetve dr. Veres Pál és Ve-rebes István beszélget a cimben jelzett témáról.

A főműsört — Tartuk a nyolcvanati címmel — a Hungexpo konferenciater-méből közvetíti a rádió. A hallgatók itt is találkozhai-nak régi ismerősökkel: Sz-józseffel, Farkasházy Tiva-darral, Sinkó Péterrel, Gál-völgyi Jánossal és — a ha-gyományokhoz híven — Ho-fi Gézával. A közéleti kaba-

ré mellett a fiatalokat ér-deklő aktuális témákkal is foglalkoznak a műsorban. Sir John címmel a nemrég elhunyt Beatles-fü. John Lennon nekrológiának zenés feldolgozása is felcsendül a rádióban.

Éjtel előtt búcsú az óév-től címmel Bodrogi Gyula saját írását mondja el, majd az év utolsó perceiben el-hangzik Vörösmarty Mi-hály Szózat című költemé-nye — Sinkovits Imre tol-mácsolásában.

A rádió kabarérovatának szilveszteri műsora 19.00 órakor kezdődik szerdán a Kossuth rádióban. (MTI)

Üzletek nyitvatartása

December 31-én, szerdán valamennyi élelmiszerbolt 19 óráig, az ennél egyébként később záró élelmiszerboltok a szokásos hétköznapi nyitvatartási rend szerint áru-sítanak. Az egy műszakos élel-miszerüzletek 12—12.30 órá-ig ebédszünet miatt zárva tartanak. A piaccsarnok, a piacok, a piac területén le-vő valamennyi árusító pavi-lon 17 óráig üzemel. Az édesség, dohány és virágüz-letek a szerdai rend szerint tartanak nyitva. Az iparcikk, a ruházati szakszletek, az áruházak 17 óráig, az ennél korábban zárók a szerdai rend szerint tartanak nyitva. A zenés vendéglátóhelyek valamint azon vendéglátó-egységek, amelyeknél ezen a napon zeneszolgáltatás, vagy rendezvény van, 05 óráig, a melegített felszolgált ven-déglátóegységek a szombati nyitvatartási rend szerint, de legalább éjél 1 óráig, a többi vendéglátóüzlet a szombati nyitvatartási ren-dek megfelelően áll a vendé-gek rendelkezésére.

Január 1-én, csütörtökön munkaszüneti nap lesz. En-nek megfelelően a vendé-glátóhelyek, a dohány- és vi-rágboltok vasárnapi nyitva-tartási rend szerint üzemel-nek. Minden más üzlet, áru-ház, piac, piaccsarnok zárva tart. A vasárnapi tej- és ke-nyérárúsításra kijelölt ven-deglátóhelyek a szokásos rend szerint hoznak forgá-lomba tejet és kenyeret.

Január 2-án, pénteken ugyancsak a munkaszüneti napra előírt nyitvatartási rend érvényes.

Január 3-án, szombaton pedig az alábbi (kijelölt) két-műszakos, nyújtott nyitvatar-tással üzemelő élelmiszerbol-tok reggel 7 órától 13 óráig tartanak nyitva. A Szegedi ELIKER boltjai közül: az 1. sz. áruhá (Petőfi sgt., 55—61),

2. sz. (Északi városrész 320. épület), 3. sz. (Szatymazi u. 5.), 5. sz. (Lenin krt. 55.), 6. sz. (Klapka tér), 8. sz. (Széchenyi tér 6.), 10. sz. (József Attila sgt.), 12. sz. (Kossuth L. sgt. 71.), 16. sz. (Bajza u. 2.), 17. sz. (Odéssza lakótelep), 18. sz. (Gyapjas P. u. 21.), 19. sz. (Berkert u. 52.), 23. sz. (Pártizán u. 1.), 25. sz. (Petőfi sgt. 33.), 27. sz. (József Attila sgt. 37.), 29. sz. (Márk tér 1—3.), 30. sz. (Lenin krt. 72.), 31. sz. (Kölcsey u. 5.), 32. sz. (Üttö-rő tér 26.), 44. sz. (Hunyadi J. sgt. 63.), 46. sz. (Csap u. 77.), 48. sz. (Világos u. 1.), 53. sz. (Háman K. u. 7.), 58. sz. (Földműves u. 1.), 62. sz. (Szilléri sgt.), 66. sz. (Mikszáth Kálmán u. 26.), 76. sz. (Tarján, Csillag tér), 79. sz. (Hunyadi J. sgt. 39.), 98. sz. (József Attila sgt. 4—6.), 104. sz. (Csap u. 35.), 121. sz. (Kiss B. u. 8.), 122. sz. (Bajcsy-Zs. u. 24.), 123. sz. (Székely sor 1.), 124. sz. (Északi városrész), 152. sz. (Szabadkai u. 7.).

A Szeged és Vidéke ÁFESZ üzletei közül a 40. sz. áruhá (Olajbányász tér 3.), 41. sz. (Algyői u. 27.), 45. sz. (Thö-köly u.), 46. sz. (Rózsa F. sgt. 19.), 63. sz. (Szt. István tér 1.) és a 63. sz. áruhá (Széchenyi tér 17.), Mihály-teleken a 65. sz. (Felszaba-dulás u. 25.); Gyáláretem a 96. sz. (Gyálárethi út); Kis-kundörözmán az 1. sz. (Fel-szabadulás u. 1.), a 2. sz. (Új tér 1.), a 3. sz. (Dorosz-mai u. 44.), a 9. sz. (48-as utca), a 24. sz. (Jernei u.); Szőregén a 134. sz. (Hősök teré 9.), a 135. sz. (Szerb u. 129.), a 137. sz. (Makai u. 216.); Algyón a 99. sz. (Bú-vár u. 16.), a 106. sz. (Kas-télykert u.); Tápén a 125. sz. és a 126. sz. áruhá (Budai Nagy Antal u.), A Csongrád megyei ZÖLDÉRT 1. sz. (Tarján, Víztorony tér), 3. sz.

(Északi városrész 303.), 5. sz. (Hattyastelep, Vaskapu u. 48.), 6. sz. (Marostói utca), 18. sz. (Algyó), 24. sz. (Tol-buhin sgt. 53.), 30. sz. áru-dája (Tarján, Hüvelyk u. 2.). A Csemegé Kereskedelmi Vállalat 109. számú boltja (Széchenyi tér 8.), 110. sz. (Kárász u. 3.) és 146. sz. áru-dája (Retek u. 17.). A Csong-rád megyei Városellátó Kö-zös Vállalat 8. sz. (Kossuth sgt. 19.) és a 9. sz. áruhája (Széchenyi tér 3.) tart nyit-va. A csarnokok és piacok, a piac területén levő élelm-iszerpavilonok 7-től 13 óráig üzemelnek. Az édesség-, do-hány- és virágüzletek szom-bati nyitvatartási rendjük sze-rint árusítanak. A vendéglátó-helyek vasárnapi nyitvatartás szerint üzemelnek. A ruhá-zati, iparcikküzletek, áruhá-zak zárva tartanak. A kije-lölt élelmiszerüzletek nyit-tástól zárásig friss kenyérről és tejjel állnak a vásárlók rendelkezésére.

Január 4-én, vasárnap az összes kereskedelmi és ven-deglátóipari egység, valamint piaccsarnok, piac a pénteki napra érvényes nyitvatartási rend szerint árusít.

Takarékosság, óh!

Vasárnap reggel farkasordító hideg fogadta a gondozókat és a gyerekeket a Fésű utcai bölcsőde-ben. Állítólag azért, mert valakinek az az okos ötlete támadt, hogy az ünnepek alatt ne fűtsék az épületet, hanem takarékoskodjanak az energiával, a statisztika és a kampányok nagyobb dicsőségére.

Legalább egy nap kellett, míg a bölcsődeben fel-melegedett a levegő. Nem tudni, hány gyerek fázott meg, hány anyukát írnak ki tápnézre. Nem is lenne-ges. Fő, hogy valahol, valakit villonvergetnek a ta-karékoskodás miatt. Talán az illót azóta már újabb ötleteken töri a fejét. Lehet hogy legközelebb esvál-talán nem is fűtenek a bölcsődeben? Mennyi drága energiát meglehetne úgy spórolni!

I. T.

Változások a gyógyszerrendelésben

Az egészségügyi miniszter január 1-i hatállyal módosí-totta egyes import gyógyszer-ek rendelésének és forgá-lmazásának rendjét.

Az intézkedéssel — mi-ként az Egészségügyi Mi-niszteriumban elmondták — a folyamatos gyógyszer-ellátást kívánják javítani, elsősorban az asztmatikus, a neurotikus, és a reumás be-tegek érdekében. Az új sza-bályozással érintett gyógy-szerek közé tartozik az Al-

decin, az Afrovent, a Beró-cec, az Intal, a Leponex, a Noveril, a Taurédon.

Az illetékesek kéri mind-azokat a betegeket, akik ilyen gyógyszerek valame-lyikét orvosi rendelkezés alapján jelenleg is folyama-tosan kapják, jelentkezze-nek felülvizsgálatra a terü-letileg (betegségük) szerint illetékes tüdő-, illetve ideg-gondozóban, reuma-szakren-delésen. Amennyiben a gyógyszeres kezelés folyta-tására szükség van: az or-vos javaslatára a területileg illetékes megyei, fővárosi gyógyszer-tár is nyilvántar-tásba veszi a beteget, s en-nek alapján gondoskodnak folyamatos gyógyszerellá-tásról.

Az említetteken kívül egyéb import gyógyszerek rendelésének és kiadásának rendjét is szabályozza az új rendelkezés. Eszerint: folya-matos szakorvosi ellenőrzést igénylő bizonyos gyógyszer-ek rendelésére kizárólag az illetékes szakrendelések jo-gosultak. Az e csoportba tartozó gyógyszereket (az importból származó mintegy

120 féle medicinának körül-belül a felét) a jövőben a gyógyszer-tárak kizárólag az illetékes szakorvosok által felírt vényre adják ki. A jobb ellátás érdekében az import gyógyszerek eloszlá-sa az egyes megyék és a fő-város között általában a megbetegedési arányszámok alapján történik. Ezért ki-vánatos — hangsúlyozták a miniszteriumban —, hogy vényét mindenki a lakóhe-lye szerinti megyei, illetve fővárosi kijelölt gyógyszer-tárban váltsa be.

Új rendelkezés, hogy a viszonylag magas térítési dí-jú Dioxim tablettát a to-vábbiakban térítésmentesen adják a cukorbetegségnek a szemmel kapcsolatos sző-vődményei esetén. Az ilyen betegek jogosultságát a té-rítésmentességre első alka-lommal a területileg illeté-kes szemészeti szakrendelés állapítja meg. A továbbiak-ban a gyógyszer-tár már folya-matosan a beteg kezelőor-vosa is úgynevezett térítés-mentes (fekete nyomású) vényen rendelheti. (MTI)